

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
15 november 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-820119694
DOS-2007-0018545

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Informeren PS uitkomsten BO MIRT GVC 9 nov 22 en BO MIRT
ZWN 10 nov 22

Geachte Statenleden,

Op 9 november jl. was het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport Goederenvervoercorridors (BO MIRT GVC) en op 10 november jl. was het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport voor landsdeel Zuidwest Nederland (BO MIRT ZWN).

Met deze brief informeren wij u op hoofdlijnen over de resultaten van deze overleggen (BO MIRT GVC begint op p.1 en BO MIRT ZWN begint op p.3).

Bijgevoegd vindt u de Kamerbrief (d.d. 14 november 2022) met daarin een globale terugkoppeling voor ons landsdeel Zuidwest Nederland en die voor Goederenvervoercorridors. Dit is een brief van de Rijksbewindspersonen waarin zij opgenomen hebben wat voor hen de hoogtepunten van het overleg zijn geweest. Bij de brief is ook een overzicht toegevoegd met alle afspraken die in de verschillende BO MIRT overleggen gemaakt zijn.

De brief is door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat aan de voorzitter van de Tweede Kamer gestuurd.

BO MIRT Goederenvervoercorridors (GVC) 9 november 2022

Naast de vijf landsdelige BO MIRT overleggen is er ook een BO MIRT Goederenvervoercorridors (hierna GVC) waarin het Rijk met de provincies Gelderland, Noord-Brabant, Limburg en Zuid-Holland, het Havenbedrijf Rotterdam, ProRail en de Topsector Logistiek zitting heeft. Dit jaar is aan dit overleg toegevoegd de deelnemende partijen van het onlangs opgerichte ook programma GVC-Zuid, namelijk: het Rijk, de zeehavenbedrijven van Amsterdam, Rotterdam, Moerdijk en North Sea Port en de provincies Noord- en Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland. Het gezamenlijk overleg vond plaats op 9 november 2022.

Resultaten BO MIRT GVC

Het BO MIRT GVC is in goede sfeer verlopen en is door alle partijen constructief ervaren. Er is grote tevredenheid over de inhoudelijke richting en de financiële afspraken die zijn gemaakt.

Hierbij per thema een korte toelichting op de meest relevante besluiten voor de provincie Zuid-Holland:

A. Infrastructuur: Optimaliseren van toekomstbestendige verbindingen tussen Mainport Rotterdam en het Europese achterland

- Truckparkings:
Continueren van de ontwikkeling en ingebruikneming van nieuwe en beveiligde truckparkeerplaatsen, vervolgonderzoek en voorbereiding van een nieuwe Europese CEF-call.
- Ligplaatsen:
Onderzoek naar extra afmeervoorzieningen op de belangrijkste vaarwegen op de goederenvervoercorridors.
- 740 meter treinen:
Realiseren van twee sporen op het emplacement Lage Zwaluwe om deze geschikt te maken voor 740 meter goederentreinen ten gunste van de modal shift naar spoor.
- Last mile spoor:
Uitbreiding spoorcapaciteit in Rotterdamse haven door meer toepassing van sensoren en camera's, bij gebleken succes ook uitrolbaar naar andere emplacementen.
- Binnenvaart:
Onderzoek naar de status van de huidige binnenvaartvoorzieningen op GVC-Zuid om de modal shift kansen van weg naar water te vergroten.

B. Verduurzaming van de Topcorridors

- Clean Energy Hubs:
De corridorpartners werken samen aan een financiële regeling om de realisatie van zero emissie tank-, laad- en bunkerpunten door private partijen versneld mogelijk te maken via het wegnemen van de onrendabele top.
- Modal Shift:
De nieuwe Modal Shift regeling is in oktober 2022 goedgekeurd door de Europese Commissie en zal naar verwachting later dit jaar in werking treden. Doelstelling op jaarbasis voor GVC-OZO en Zuid gecombineerd is ruim 440.000 containers van weg naar water en spoor. Provincies staan in voor de benodigde inzet van logistiek makelaars.

C. Digitalisering: State-of-the-Art digitale voorzieningen

- Continuering van de werkgroep Digitalisering Goederenvervoer om naast de eigen digitaliseringstrajecten beter zicht te krijgen op initiatieven corridor breed. Voor 2023 ligt de nadruk op binnenhavens, containervervoer en vertransport.

BO MIRT Zuidwest Nederland (ZWN) 10 november 2022

Jaarlijks worden onder regie van de minister en staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) vijf overleggen met regionale bestuurders gehouden over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Deze overleggen worden per landsdeel gehouden. Op de agenda staan projecten en programma's waar formele

stappen gezet moeten worden tussen Rijk en regio of waar spanning moet worden weggenomen.

In dit overleg participeren ook de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK, minister voor VRO) en hoog ambtelijke vervanging vanuit Economische Zaken en Klimaat (EZK).

Het BO MIRT ZWN is één van deze overleggen tussen Rijk en regio. Het landsdeel Zuidwest bestaat uit Zuid-Holland en Zeeland. Dit overleg vond plaats op 10 november 2022. Gedeputeerden Anne Koning en Frederik Zevenbergen vertegenwoordigden in dit overleg de provincie. Daarnaast is gedeputeerde Koning voorzitter van de regionale delegatie, die naast de provincie ook vertegenwoordiging kent vanuit de MRDH, de gemeenten Den Haag en Rotterdam en de Verstedelijkingsalliantie.

Verwachte focus BO MIRT ZWN (naar aanleiding van BOL voorjaar 2022)

Het BO MIRT vormt samen met het BO Leefomgeving (BOL) een overlegcyclus, waarbij bij beide overleggen een doorkijk naar het volgende overleg gegeven wordt. Het BOL wordt elk voorjaar onder regie van BZK georganiseerd. De minister voor VRO is voorzitter van het BOL.

Tijdens het BOL voorjaar 2022 werd aangekondigd dat de middelen die het Rijk gereserveerd voor de ontsluiting van nieuwe woningbouwlocaties (landelijk € 7,5 mld.) tijdens het BO MIRT 2022 volledig toegekend zouden worden (€ 1,5 mld. voor landelijke versnellingsafspraken korte termijn en € 6 mld. voor de ontsluiting van de grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties). Voor onze regio werden de grootste besluiten verwacht in het kader van het gezamenlijke gebiedsprogramma Rijk-regio Mobiliteit en Verstedelijking (MoVe) voor de Oude Lijn, CID Binckhorst Den Haag en de Oeververbindingen Rotterdam (inclusief Algeracorridor). Ook werd tijdens het BOL aangekondigd dat er afspraken gemaakt zouden worden over het actualiseren van het Verstedelijkingsakkoord Zuidelijke Randstad en het onderschrijven van de provinciale Verstedelijkingsstrategie Zuid-Holland.

Resultaten BO MIRT ZWN

Het BO MIRT ZWN had dit jaar een agenda waarbij de meeste agendapunten geen verrassingen bevatten. Wel is er tot het eind onderhandeld om de financiering rond te krijgen. Het overleg is in goede sfeer verlopen waarbij Rijk en regio wederzijdse complimenten uitgewisseld hebben voor de goede afstemming en voorbereiding vooraf. Ook is kort stilgestaan bij het feit dat Bereikbaarheid en Woningbouw tijdens dit BO MIRT echt in samenhang opgepakt zijn.

Net als voorgaande BO MIRT zien we deze BO MIRT-ronde als een belangrijke stap in het verbeteren van de bereikbaarheid van Zuid-Holland in combinatie met de ruimtelijke ontwikkelingen die de komende jaren in de provincie plaatsvinden.

Hieronder wordt ingegaan op de relevante afspraken voor Zuid-Holland. Hierbij houden we de volgorde van de BO MIRT ZWN agenda aan. Onderstaande volgorde zegt dus niets over het belang van de verschillende onderwerpen. De agendapunten die niet terugkomen in deze brief zijn niet uitvoerig besproken in het BO MIRT of staan voldoende toegelicht in de Kamerbrief met bijlage.

Agenda BO MIRT 10 november 2022

- 1) Opening
- 2) Actualiteiten nationale programma's
- 3) Programma woningbouw en mobiliteit (in samenhang met MoVe)
- 4) Mobiliteit en Verstedelijking
- 5) Regionale bereikbaarheidsstrategie Zeeland
- 6) Netwerken op orde
- 7) Hamerpunten
- 8) Bestuurlijk Overleg Leefomgeving 2023
- 9) Communicatie en afsluiting
- 10) Tekenmoment startbeslissing Oude Lijn

Ad 2) Actualiteiten nationale programma's

De bewindslieden hebben een korte toelichting gegeven op een aantal actuele (rijks)programma's, waaronder het programma water en bodem sturend en de ruimtelijke puzzel. De ruimtelijke keuzes die nodig zijn voor de realisatie van de nationale programma's worden gemaakt in de ruimtelijke puzzel, die de provincies hiervoor gaan leggen. Vanuit het programma water en bodem sturend is aangegeven dat zij daarvoor niet één van de puzzelstukjes leveren, maar 'de tafel waarop de puzzelstukjes gelegd gaan worden'. Hiermee vormt water en bodem sturend een belangrijk inrichtingsprincipe voor de ruimtelijke puzzel.

Tijdens het BO MIRT is onze zorg ingebracht over de strakke planning van de nationale programma's en is de winstwaarschuwing afgegeven dat de deadline van 1 juli 2023 voor de ruimtelijke puzzel waarschijnlijk niet haalbaar is. De startpakketten zijn er nog niet en we hebben tijd en ruimte nodig voor een zorgvuldig proces.

Ad 3) Programma woningbouw en mobiliteit (in samenhang met MoVe)

De grootste besluiten zijn genomen rond de MoVe-projecten i.r.t. de verdeling van de € 6 miljard Rijksmiddelen voor ontsluiting van de grootschalige NOVEX-gebieden. Met afspraken over de MoVe besluiten voor de Oude Lijn (heet in BO MIRT dossier NGF-propositie Zuidelijke Randstad), CID Binckhorst Den Haag en de Oeververbindingen Rotterdam vindt er financiële besluitvorming plaats voor projecten waar Rijk en regio al jaren samenwerken. Hierdoor kan de noodzakelijke stap richting een totale OV Schaalsprong gezet worden die nodig is om invulling te kunnen geven aan de enorme verstedelijkingsopgave in het MoVe-gebied. Zowel Rijk als regio hebben hier hele serieuze bedragen voor te reserveren. Tijdens dit BO MIRT zijn de grootste financiële afspraken in jaren gemaakt. Het Rijk erkent hiermee de enorme opgave van onze regio, en specifiek de Zuidelijke Randstad.

Na afloop van het BO MIRT is ook de startbeslissing Oude Lijn ondertekend door minister de Jonge en staatssecretaris Heijnen. Dit betekent ook dat de MIRT-verkenning van start zal gaan voor Knooppunt Leiden Centraal en Knooppunt Dordrecht. Daarnaast gaan we ook starten met verkenning naar de snelle busverbinding Leiden-Zoetermeer.

Onder dit agendapunt is ook de landelijke verdeling besproken van de € 1,5 miljard voor Versnellingsafspraken korte termijn woningbouwlocaties verspreid over heel Nederland. Voor deze € 1,5 miljard hebben gemeenten aanvragen ingediend waar tijdens het BO MIRT officieel een klap op de Rijksbijdrage voor gegeven wordt. Voor onze regio ging dit over 15 aanvragen die tijdens het BO Leefomgeving onder voorbehoud van regionale

cofinanciering waren goedgekeurd en om 8 nieuw ingediende aanvragen. Tijdens het BO Leefomgeving waren 3 aanvragen al gehonoreerd. Totaal, in het BO Leefomgeving en het BO MIRT, is er een financieringsafpraak gemaakt van ruim € 400 miljoen als soort Rijkssubsidie voor de gemeenten. Hiermee worden ruim 65.000 woningen versneld en bereikbaar gerealiseerd. In de Kamerbrief is terug te vinden voor welke gemeenten en woningbouwlocaties op het BO MIRT afspraken gemaakt zijn. Een aandachtspunt is het toekennen van Rijksmiddelen voor de locatie Sliedrecht MerwedeLingelijn. Het provinciaal advies was hier negatief omdat het deels strijdig is met uw Omgevingsbeleid.

Ad 4) Mobiliteit en Verstedelijking

Hier zijn de andere MoVe-onderwerpen besproken. Het gaat hier om het voorkeursalternatief voor de Algeracorrider en Voorne Putten. Ook is onder dit agendapunt ingegaan op het NOVEX-gebied Zuidelijke Randstad in relatie tot het Verstedelijkingsakkoord en de Verstedelijkingsstrategie.

NOVEX-gebied Zuidelijke Randstad

Rijk en regio hebben afgesproken dat de actualisatie en verbreding van het Integraal Verstedelijkingsakkoord Zuidelijke Randstad verder gaat onder de noemer 'Uitvoeringsagenda NOVEX Zuidelijke Randstad'. Voor dit NOVEX-gebied wordt een ontwikkelperspectief opgesteld, in samenhang met de provinciale ruimtelijke puzzel. Het ontwikkelperspectief wordt de onderlegger voor de Uitvoeringsagenda, met als basis de binnenstedelijke verstedelijkingsopgave in de zone van de Oude Lijn. De geactualiseerde Verstedelijkingsstrategie Zuid-Holland 2021-2040 is door Rijk en regio onderschreven en vormt input voor de ruimtelijke puzzel en het NOVEX-gebied Zuidelijke Randstad.

Voor alle NOVEX gebieden worden bestuurlijke partners (duo's) aangewezen vanuit Rijk en regio. Voor NOVEX Zuidelijke Randstad zijn dit minister Hugo de Jonge en gedeputeerde Anne Koning.

Ad 6) Netwerken op orde

Tijdens de bespreking van dit agendapunt zijn een aantal afspraken formeel vastgelegd waarvoor het Rijk middelen gereserveerd heeft en/of samen met de regio's aan de slag gaat om te komen tot een vervolgstap (bijvoorbeeld uitvoeringsagenda).

Zo geeft I&W aan in het kader van het Programma Veilig Slim en Duurzaam o.a. aan dat zij € 7 mln. reserveren voor de ontwikkeling van open en uniforme deelmobiliteitshubs, een plan uit Rotterdam en Den Haag komen hiervoor in aanmerking.

Voor Smart Mobility spreken regio's en I&W af dat het Rijk en de landsdelen gezamenlijk € 2.200.000,- incl. BTW reserveren voor de structurele samenwerking rond en structurele verankering van smart mobility, data en digitalisering. Dit betekent voor landsdeel Zuidwest dat de MRDH, provincie Zuid-Holland en provincie Zeeland gezamenlijk € 220.000 incl. BTW bijdragen.

NB: de verdeling voor ons landsdeel is als volgt: 99K PZH, 99K MRDH en 22K Zeeland.

Eerder dit jaar is voor het eerst een Nationaal Toekomstbeeld Fiets vastgesteld. Hiermee krijgt de opgave fiets ook een erkenning op nationaal belang. Tijdens het BO MIRT spreken Rijk en regio af dat gewerkt gaat worden aan een gezamenlijke meerjarige uitvoeringsagenda fiets. Voor de regio betekent dit dat er meerjarige afspraken gemaakt

kunnen worden die aansluiten bij de regionale programma's om snelfietsroutes te verbeteren.

Tot slot gaat I&W in op de stand van zaken van de Stikstofprioritering Zuidwest. In het BO Leefomgeving heeft I&W aangekondigd door gebrek aan capaciteit voor stikstofberekeningen een aantal Rijksinfrastructuur wegprojecten prioritair en niet-prioritair te bestempelen (wat krijgt prioriteit in de berekening van de stikstofeffecten en wat staat voorlopig on hold). Voor heel NL staan 11 Rijksprojecten op de prioritaire lijst, waarvan voor onze regio 2: A4 Haaglanden – N14 en A20 Nieuwerkerk aan den IJssel – Knooppunt Gouwe. Tijdens het BO MIRT heeft I&W aangekondigd dat het project A4 N14/Burghaveen is toegevoegd als prioritair project.

Ad 7) Hamerpunten

De Hamerpunten zijn allemaal afgehamerd.

- A12 Gouda Utrecht

Omdat er bij partijen geen budgettaire dekking is en geen personele capaciteit voor stikstofonderzoek is dit project on hold gezet. Hier spreken Rijk en regio af in 2024 de stand van zaken te bespreken en houden vast aan de bestuurlijke voorkeursvariant uit 2020 (incl Bodegravenboog).

- Fietspad A4 (deel N14 /Burghaveen)

De afspraak is gemaakt dat Rijk en regio gezamenlijk investeren in het verbeteren van de fietsverbinding tussen Leidschendam-Voorburg en Leiden.

Vooruitblik BO Leefomgeving voorjaar 2023

Ergens rond juli 2023 zal het BO Leefomgeving (BOL) plaats gaan vinden, onder regie van BZK. De minister van VRO geeft een doorkijk naar de gespreksonderwerpen.

Over woningbouw geeft de minister aan dat tijdens dit BO MIRT een belangrijke stap is gezet na het maken van de woningbouwafspraken en dat het nodig is nu een vertaling te maken. Belangrijke momenten hierbij zijn de 4e tranche WBI in december 2022 en de 5e tranche WBI in het eerste kwartaal van 2023.

Tijdens het BOL zullen de gebiedsgelden voor de grootschalige woningbouwgebieden verdeeld worden. Dit betreft Rijksmiddelen die bestemd zijn voor brede gebiedsontwikkeling in de 17 NOVEX-woningbouwlocaties. Hierbij doet de minister de winstwaarschuwing dat de regio's zich niet rijk moeten rekenen, aangezien het totaal te verdelen bedrag € 475 miljoen is.

Verder zal tijdens het BOL worden gesproken over de ruimtelijke programma's NOVEX en Mooi Nederland. Specifiek gaat het dan over de voortgang in de NOVEX-gebieden, waar komend jaar wordt gewerkt aan ontwikkelperspectieven en uitvoeringsagenda's. Ook de ruimtelijke voorstellen per provincie komen aan de orde (de ruimtelijke puzzel), welke vervolgens in het najaar omgezet gaan worden in ruimtelijke arrangementen.

De concrete agendering zal in een gezamenlijk proces Rijk – regio opgepakt worden.

Kamerbrief en afsprakenlijst

Bijgevoegd is de brief aan de Tweede Kamer over de Bestuurlijke Overleggen MIRT van november 2022. In deze brief worden alle uitkomsten van het BO MIRT Zuidwest Nederland en Goederenvervoercorridors beschreven.

Via deze link

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z21971&did=2022D47380 zijn de brief en de onderliggende stukken te downloaden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

wnd. secretaris,

voorzitter,

ir. J.C. van Ginkel MCM

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Kamerbrief 'Bestuurlijke overleggen MIRT 9, 10 en 11 november 2022, voortgang MIRT, moties en toezeggingen MIRT